

міських центрах, включаючи столицю, відсутнє повноцінне формування мовно-лексичних норм .

Зробивши висновки даній ситуації з поширенням суржику в українській мові. Демократизація норм та лібералізація мовних законів неминує провокує занепад літературної мови. Сучасна молодь яка начебто повинна не забувати національну ідею стає пропагандистами вищої культури, стаючи смітниками неякісної «низької» мови. Проникнення суржику до фахової мови розхитує норми української мови, засмічує і принижує її. Суржик сприяє дестабілізації та розмиванню стилів, що своєю чергою провокує руйнування самої структури мови.

Список використаних джерел

1. Культура фахового мовлення : навч. посіб. / за ред. Н. Д. Бабич. Чернівці : Книги XXI, 2006. 496 с.
2. Степаненко М. І. Мова – скарбниця знань, доступ до якої вільний для кожного. *Рідне українське слово*. Полтава : АСМІ, 2005. 392 с.
3. Сербенська О. Суржик: «низька мова», безлад чи мовна патологія? К. : Київ. ун-т, 2002.
4. Линник Н. Вживання зниженої лексики у мові ЗМІ та її вплив на норми літератури. URL: www.nbuv.gov.ua.
5. Мацюк Р. Суржик для інтелігенції: довідник з історії найновішого поступу 1998–2001. Л., 2002.

Удод Максим Миколайович,

курсант навчально-наукового інституту № 1
Національної академії внутрішніх справ
Науковий керівник: доцент кафедри
юридичного документознавства навчально-
наукового інституту № 1 Національної
академії внутрішніх справ, кандидат
філологічних наук, доцент ***Юлдашева С. А.***

КУЛЬТУРА МОВИ ЮРИСТА

Формування духовно багатой особистості неможливе без оволодіння мовою як засобом спілкування, мислення, пізнання, самоутвердження у громадському житті [2, с. 122].

Практична діяльність правознавця, яка пов'язана з інтенсивним усним і писемним спілкуванням, з підготовкою й оформленням юридичних документів, вимагає належного знання норм і правил усного і писемного мовлення, його особливостей

в офіційно-діловій сфері. Від того, чи дотримуються юристи у професійній діяльності, у побуті прийнятих норм мовлення, наскільки адекватно відображають зміст інформації використані терміни і слова, чи правильно формулюють окремі фрази, речення, створюються тексти документів – залежить формування суспільної думки про рівень загальної і професійної культури юриста, залежить його власний авторитет і авторитет органу держави чи установи, які він представляє.

Вільне володіння та правильне користування українською мовою є не лише обов'язком будь-якого державного службовця та ознакою його професійної відповідності, але й умовою прийняття ефективних управлінських рішень, порозуміння між керівництвом та трудовим колективом, формування ділової атмосфери у службових стосунках, укріплення авторитету установи в її відносинах з користувачами адміністративних послуг.

Відомий німецький теоретик права Бернд Рютерс слушно зазначає:

«Поza мовою право не існує. Право можна виразити, передати, пояснити і вдосконалити лише завдяки мові».

Звісно, мова правників – специфічна. Вона вирізняється вживанням словосполучень дієслівного типу, дієприслівникових і дієприкметникових зворотів, прямої мови; повторами професійної лексики. В юридичних текстах переважають складні поширені речення. Іноді мовці у виступах користуються книжними словами, маловідомою термінологією. Така мова не сприймається слухачами, втомлює, створює дискомфорт і свідчить про низький рівень доповідача.

Письмова діяльність юриста вимагає не абияких знань державної мови. Неправильно, або з помилками написаний текст, записка, протокол, рішення будуть причиною непорозумінь та неповаги з боку колег, звичайних цивільних людей. Звичайно, що як і представники будь-яких інших професій, у своїх текстах юристи використовують спеціальні терміни. Написання деяких понять дуже важко запам'ятати, тому їх виносять у спеціальні юридичні довідники. І письмова діяльність і публічне мовлення юриста підлягають певній традиції. Це завжди ділова або публічна мова. Вона є стислою і завжди по суті. Кожне слово зважене і має своє місце.

Отже, юрист – це соціально значима професія, тому що вона пов'язана з державою і правом, важливими соціальними явищами, при цьому часто юристи мають значні владні повноваження. Це високоінтелектуальна професія, тому що юристу потрібно охоплювати всі сторони життя суспільства, враховуючи при цьому

складні, заплутані юридичні проблеми. Це творча професія, оскільки вона пов'язана з вирішенням нестандартних юридичних ситуацій, при цьому творчість завжди обмежена рамками права, що вимагає від юриста ще більше мистецтва для розв'язання юридичних проблем. Престиж правової професії вимагає глибокої правничої підготовки; бездоганного знання професійної мови і традицій національної мови. Блискучий ритор, видатний теоретик ораторського мистецтва Марк Тулій Цицерон пише: «Вміння правильно говорити... ще не заслуга, а не вміти – вже ганьба, тому що правильне мовлення, не стільки перевага вправного оратора, скільки властивість кожного громадянина».

Список використаних джерел

1. Електронний ресурс https://otherreferats.allbest.ru/languages/00059127_0.html.
2. Юридична психологія. Підручник / а редакцією Я. Кондратьєва. – Київ. 2000 р. – 351 с.
3. Електронний ресурс <https://pidruchniki.com/10310208/dokumentoznavstvo/dopovid>.

Хмель Юлія Олександрівна,

здобувач ступеня вищої освіти
бакалавра Академії адвокатури України
Науковий керівник: завідувач кафедри
української філології та суспільних наук
Академії адвокатури України, кандидат
філологічних наук, доцент ***Конончук Т. І.***

НЕВЕРБАЛЬНА ПОВЕДІНКА ЯК ТЕСТ НА ІСТИННІСТЬ

Чесність – це етична категорія, яку потрібно розпізнавати в будь-якій сфері життя й діяльності. У юридичній практиці вона має особливу вагу, бо надзвичайно важливо знати, чи правдиві факти викладено, наприклад, свідками або підозрюваними. Адже це впливає на вирішення судової справи.

Правник, як відомо, це не просто висококваліфікований, компетентний та всебічно розвинутий фахівець у галузі права, але ще й артистичний оратор і, звичайно, психолог. Тому що будь-яка юридична професія передбачає постійну взаємодію з клієнтами – абсолютно різними за характерами, темпераментами. Відомо, що нерідко клієнти бувають досить специфічні, можуть прибрехати або не до кінця розповісти всі деталі своєї проблеми. У таких випадках юристу дуже складно надати кваліфіковану правову